

संवादे परूषाणयाङ्गुर्युधिष्ठिर नराधमाः ।

प्रत्याङ्गुर्मध्यमास्वेतानुक्ताः परूषमुत्तरम् ॥ ५१०३ ॥

न चोक्ता नैव चानुक्तास्वहिताः परूषा गिरः ।

प्रतिज्ञल्पन्ति वै धीराः सदा तूत्तमपरूषाः ॥ ५१०४ ॥

Niedrige Menschen sagen, o Judhischthira, in der Unterhaltung dem Andern grobe Worte; mittelmässige (gewöhnliche) Menschen aber geben eine grobe Antwort denen, von welchen sie grob angesprochen wurden; vorzügliche Menschen aber sind die Klugen, welche, man mag sie grob oder nicht grob anreden, niemals verletzende grobe Worte reden.

संवासाञ्जायते स्नेहे जीवितान्तकरेष्वापि ।

अन्योऽन्यस्य च विश्वासः श्रपचेन मुनो यथा ॥ ५१०५ ॥

Zusammenwohnen erzeugt Liebe und gegenseitiges Vertrauen sogar bei solchen, die sich nach dem Leben trachten, wie z. B. beim Hundesser (Pariah) und Hunde.

संसर्गाद्वति हि s. Spruch 3137.

संसार्कटवृत्तस्य (संसार्कटवृत्तस्य) s. zu Spruch 3079 am Ende dieses Theiles.

संसार्तापदग्धानां s. Spruch 3107.

संसार्प्रतिकृत्यानि s. den folgenden Spruch.

संसारयति कृत्यानि सर्वत्र विचिकित्सते ।

चिरं करोति निप्रार्थे स मूढा भरतर्षभ ॥ ५१०६ ॥

Wer das zu Thuende von einem Tage zum andern schiebt, bei jeder Sache im Zweifel ist und da, wo es gilt schnell zu handeln, säumt, der ist, o Bester der Bharatiden, ein Thor.

संसार्श्रान्तचित्तानां तिस्रो विश्रान्तिभूमयः ।

श्रपत्यं च कलत्रं च सतां संगतिरिव च ॥ ५१०७ ॥

Für diejenigen, deren Geist durch's Leben ermüdet ist, giebt es drei Gelegenheiten zur Erholung: die Kinder, das Weib und der Verkehr mit Guten.

संस्विन्नमग्रतो वस्त्रं s. Spruch समुन्नमग्रतो वस्त्रं.

संकृता तद्यथा s. Spruch 3104.

3103. 4) MBh. 2, 2440. fg. Der zweite Spruch auch 2423. 3103, c. d. मध्यमास्वेते ऽनुक्ताः ed. Bomb. 3104 lautet an der zweiten Stelle: न चैवाक्ता न चानुक्ता (वानुक्ता ed. Calc.). कीनतः परूषा गिरः । भारत प्र-तिज्ञल्पन्ति सदा तू० ॥

3103) MBh. 12, 5173.

3106) MBh. 3, 1004. a. संसार्प्रतिकृत्यानि ed. Calc.; die Scholien: संसारयति भृत्यादि-द्वारा प्रवर्तयति.

3107) PRASAṄGAH. 9, a. VṚDDHA-KĀN. 4, 10 (9). a. तापदग्धानां st. श्रान्तचित्तानां KĀN. b. त्रयो विश्रान्तिकृतयः KĀN. c. कलत्रं eine Ausg. des KĀN.